

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI

z dnia 23 października 2012 r.

przyznająca odstępstwo Królestwu Danii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 7182)

(Jedynie tekst w języku duńskim jest autentyczny)

(2012/659/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jeśli ilość nawozu naturalnego, którą państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różni się od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG i w lit. a) tego akapitu, należy ją ustalić w taki sposób, by pozostawała bez uszczerbku dla realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy, oraz uzasadnić na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak istnienie długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.
- (2) Dnia 18 listopada 2002 r. Komisja przyjęła decyzję 2002/915/WE⁽²⁾ przyznającą odstępstwo, o które wniosła Dania zgodnie z dyrektywą 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, zezwalając Danii na stosowanie rocznie na hektar do 230 kg azotu pochodzącego z nawozu naturalnego w konkretnych gospodarstwach hodowli bydła w ramach duńskiego programu działań na lata 1999–2003. Odstępstwo to zostało przedłużone decyzją Komisji 2005/294/WE⁽³⁾ w związku z duńskim programem działań na lata 2004–2007 oraz decyzją Komisji 2008/664/WE⁽⁴⁾ w związku z duńskim programem działań na lata 2008–2012.
- (3) Odstępstwo przyznane decyzją 2008/664/WE dotyczyło w roku 2009/2010 około 1 507 gospodarstw hodowli bydła, 299 901 dużych jednostek przeliczeniowych i 134 698 hektarów gruntów ornych, czyli odpowiednio 3,3 %, 12,5 % i 6,1 % ogólnej ilości w Danii.
- (4) W dniu 20 czerwca 2012 r. Dania złożyła Komisji wniosek o przedłużenie odstępstwa na mocy pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG.

- (5) Zarządzeniem w sprawie komercyjnych zwierząt gospodarczych, nawozu naturalnego, kiszzonek itd. (powiadomienie w sprawie nawozu naturalnego) nr 764 z dnia 28 czerwca 2012 r., ustawą skonsolidowaną w sprawie korzystania z nawozów w gospodarstwach i pokrywy roślinnej nr 415 z dnia 3 maja 2011 r. i zarządzeniem w sprawie korzystania z nawozów w gospodarstwach i pokrywy roślinnej nr 845 z dnia 12 lipca 2011 r. Dania ustanowiła zgodnie z art. 5 dyrektywy 91/676/EWG plan działań na lata 2012–2015 mający zastosowanie do całego jej terytorium.
- (6) Z danych uzyskanych z punktów monitorowania wynika, że w przypadku wód gruntowych w 82 % punktów średnie stężenie azotanów jest niższe niż 50 mg/l, zaś w 67 % punktów – niższe niż 25 mg/l. W przypadku cieków wodnych w 99 % punktów monitorowania średnie stężenie azotanów wynosi poniżej 50 mg/l, a w 76 % punktów monitorowania – poniżej 25 mg/l.
- (7) Komisja, po zbadaniu wniosku Danii oraz w szczególności w świetle doświadczeń zdobytych w stosowaniu odstępstwa zgodnie z decyzją 2002/915/WE, 2005/294/WE i 2008/664/WE, uznaje, że jeżeli spełnione zostaną pewne ścisłe warunki, ilość nawozu naturalnego przewidziana przez Danię – 230 kg azotu na hektar rocznie – nie przeszkodzi w osiągnięciu celów dyrektywy 91/676/EWG.
- (8) Decyzja 2008/664/WE wygasła w dniu 31 lipca 2012 r. W celu zapewnienia poszczególnym hodowcom bydła możliwości dalszego korzystania z odstępstwa należy przedłużyć okres obowiązywania decyzji 2008/664/WE.
- (9) Artykuły przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na mocy art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo, o przyznanie którego Królestwo Danii złożyło wniosek pismem z dnia 20 czerwca 2012 r. w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG i jego lit. a), przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 319 z 23.11.2002, s. 24.⁽³⁾ Dz.U. L 94 z 13.4.2005, s. 34.⁽⁴⁾ Dz.U. L 217 z 13.8.2008, s. 16.

- a) „gospodarstwa hodowli bydła” oznaczają gospodarstwa rolne, na które przypadają więcej niż trzy duże jednostki przeliczeniowe, z których co najmniej dwie trzecie stanowi bydło;
- b) „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe pastwiska zakładane są zwykle na okres krótszy niż cztery lata);
- c) „rośliny uprawne podsiewane trawą”: zboża na kiszonkę, kukurydza na kiszonkę lub jęczmień jary, podsiewane przed zbiorami (kukurydza) lub po zbiorach trawą, która w czasie zimy działa jako poplony do biologicznego zatrzymania pozostałości azotu;
- d) „buraki” oznaczają buraki pastewne;
- e) „rośliny uprawne o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji” oznaczają trawę, poplony z trawy lub buraki oraz inne rośliny uprawne podsiewane trawą;
- f) „profil glebowy” oznacza warstwę gleby sięgającą od poziomu gruntu do głębokości 0,90 m, chyba że średni najwyższy poziom wód gruntowych jest niższy; w takim przypadku jest to warstwa sięgająca do głębokości średniego najwyższego poziomu wód gruntowych;
- g) „warstwa orna” oznacza górne 30 cm użytków rolnych, na których przeprowadza się analizę gleby dla celów właściwego nawożenia.
- 2) każde gospodarstwo hodowli bydła korzystające z indywidualnego odstępstwa musi przygotować plan nawożenia dla całego obszaru, który należy przechowywać w gospodarstwie. Plan obejmuje okres od dnia 1 sierpnia do dnia 31 lipca następnego roku. Plan nawożenia zawiera:
- a) plan płodozmianu określający powierzchnię działek zawierających rośliny uprawne o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji oraz działek zawierających inne uprawy, wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych działek;
- b) liczbę zwierząt gospodarskich, opis systemu magazynowania i przechowywania wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- c) obliczenie azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego wytworzonych w gospodarstwie;
- d) opis przetwarzania nawozu naturalnego, jeżeli ma to miejsce, i oczekiwane cechy przetworzonego nawozu naturalnego;
- e) ilość, rodzaj i cechy nawozu dostarczonego poza gospodarstwo lub do gospodarstwa;
- f) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;
- g) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne działki;
- h) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne działki;
- i) wskazanie czasu stosowania nawozu naturalnego i chemicznego.

Artykuł 3

Zakres

Przyznawane odstępstwo stosuje się indywidualnie oraz zgodnie z warunkami art. 4–6 niniejszej decyzji w gospodarstwach hodowli bydła, w których system płodozmianu obejmuje więcej niż 70 % roślin uprawnych o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji.

Artykuł 4

Roczne zezwolenia i zobowiązania

- Co roku hodowcy bydła przedstawiają właściwym organom wnioski o przyznanie odstępstwa.
- Wraz z rocznym wnioskiem hodowcy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 5 i 6 niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

Ilość nawozu naturalnego stosowana co roku na użytkach rolnych w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z indywidualnego odstępstwa, włącznie z nawozem pozostawianym bezpośrednio przez zwierzęta, nie przekracza 230 kg azotu w nawozie na hektar zgodnie z następującymi warunkami:

- całkowita dawka azotu musi być zgodna z zapotrzebowaniem na składniki pokarmowe danych roślin uprawnych, uwzględniając zawartość azotu w glebie. Nie może ona w żadnym przypadku przekroczyć norm maksymalnego stosowania azotu określonych w programie działań w odniesieniu do wszystkich roślin uprawnych. Normy maksymalnego zastosowania dla azotu określa się na poziomie co najmniej o 10 % niższym od optimum ekonomicznego;

W celu zapewnienia spójności między planami a faktycznymi praktykami rolniczymi plany poddaje się przeglądowi nie później niż w ciągu siedmiu dni po wprowadzeniu jakichkolwiek zmian w praktykach rolniczych;

- każde gospodarstwo hodowli bydła korzystające z indywidualnego odstępstwa przedkłada właściwemu organowi do końca marca każdego roku rejestr nawożenia obejmujący zastosowane ilości nawozu naturalnego i nawozów azotowych;
- każde gospodarstwo hodowli bydła korzystające z indywidualnego odstępstwa prowadzi okresową analizę ilości azotu i fosforu w warstwie ornej dla celów właściwego nawożenia. Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby. Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde 5 hektarów użytków. Wyniki analizy warstwy ornej pod kątem zawartości azotu i fosforu są dostępne w przypadku każdego gospodarstwa hodowli bydła korzystającego z odstępstwa;
- nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

Artykuł 6

Gospodarowanie gruntami

1. Na co najmniej 70 % obszaru, na którym można stosować nawóz naturalny w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z indywidualnego odstępstwa, uprawia się rośliny uprawne o wysokim poborze azotu i długim okresie wegetacji.
2. W celu zapewnienia na obszarach użytkowych stałej pokrywy roślinnej, co pozwoli odzyskać azotany wymyte z podglebia w czasie jesieni oraz ograniczyć ich wymycie w czasie zimy, poplonów z trawy nie zasiewa się przed dniem 1 marca.
3. Krótkotrwałe użytki zielone zasiewa się wiosną, a następnie zasiewa się rośliny uprawne o wysokim poborze azotu.
4. System płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Jednakże nie dotyczy to koniczyny ani lucerny w użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, oraz w przypadku jęczmienia/groszku podsianego trawą.

Artykuł 7

Monitorowanie

1. Właściwe organy gwarantują, że mapy określające odsetek gospodarstw hodowli bydła, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdej gminie są sporządzane i aktualizowane każdego roku.
2. W celu zapewnienia, że odstępstwo nie stanowi zagrożenia dla celu dyrektywy 91/676/EWG, w wodzie strefy korzeniowej, wodach powierzchniowych i gruntowych prowadzi się monitorowanie w celu dostarczenia danych na temat zawartości azotu i fosforu w profilu glebowym oraz stężeń azotanów w wodach powierzchniowych i gruntowych, w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem. Monitorowanie przeprowadza się na poziomie pola w gospodarstwie rolnym w krajowym programie monitorowania zlewni rolniczych. Punkty monitorowania obejmują główne typy gleby, praktyki nawożenia i uprawy.
3. W krajowym programie monitorowania zlewni rolniczych prowadzi się badania i analizy składników odżywczych dostarczające danych na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych w gospodarstwach hodowli bydła korzystających z indywidualnych odstępstw. Zebrane informacje i dane pochodzące z analizy składników odżywczych, o których mowa w art. 5 niniejszej decyzji, oraz monitorowania, o którym mowa w art. 7 ust. 2 niniejszej decyzji, są stosowane w modelowych obliczeniach wielkości strat azotu i fosforu z gospodarstw hodowli bydła korzystających z indywidualnego odstępstwa w oparciu o zasady naukowe.
4. Właściwe organy określają wielkość procentową gruntów objętych odstępstwem pokrytych koniczyną lub lucerną na użytkach zielonych oraz jęczmieniem/groszkiem podsianym trawą.

Artykuł 8

Kontrola

1. Właściwe organy zapewniają objęcie wszystkich wniosków o przyznanie odstępstwa kontrolą administracyjną. Jeżeli kontrola wykaże, że nie spełniono warunków określonych w art. 5 i 6, wnioskodawca zostaje o tym poinformowany. W takim przypadku wniosek zostaje odrzucony.
2. W oparciu o analizę ryzyka, wyniki kontroli z poprzednich lat i wyniki ogólnych kontroli wrywkowych dotyczących stosowania prawodawstwa wprowadzającego w życie dyrektywę 91/676/EWG opracowuje się program kontroli. Kontrole obejmują kontrole w terenie i kontrole na miejscu dla co najmniej 5 % gospodarstw korzystających z indywidualnego odstępstwa w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 5 i 6 niniejszej decyzji. Jeżeli weryfikacja wykaże brak zgodności z przepisami, na rolnika nakłada się grzywnę zgodnie z systemem krajowym, zaś wniosek o przyznanie odstępstwa na rok kolejny zostaje odrzucony.
3. Właściwe organy muszą otrzymać odpowiednie uprawnienia i środki niezbędne do weryfikacji zgodności z warunkami odstępstwa przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 9

Sprawozdawczość

- Każdego roku do grudnia, a w 2016 r. do czerwca, właściwe organy przedkładają sprawozdanie zawierające następujące informacje:
- a) mapy określające odsetek gospodarstw hodowli bydła, odsetek zwierząt gospodarskich, odsetek gruntów rolnych objętych indywidualnym odstępstwem w każdej gminie oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów, o których mowa w art. 7 ust. 1 niniejszej decyzji;
 - b) wyniki monitorowania wód gruntowych i powierzchniowych w odniesieniu do stężeń azotanów i fosforu, włącznie z informacjami na temat tendencji jakości wody w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem oraz wpływu odstępstwa na jakość wody, o których mowa w art. 7 ust. 2 niniejszej decyzji;
 - c) wyniki monitorowania gleby w odniesieniu do stężeń azotu i fosforu w wodzie strefy korzeniowej w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem, o którym mowa w art. 7 ust. 2 niniejszej decyzji;
 - d) wyniki badań i analiz w odniesieniu do miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych, o których mowa w art. 7 ust. 3 niniejszej decyzji;
 - e) wyniki modelowych obliczeń wielkości strat azotu i fosforu z gospodarstw hodowli bydła korzystających z indywidualnego odstępstwa, o których mowa w art. 7 ust. 3 niniejszej decyzji;
 - f) tabele zawierające odsetek gruntów rolnych objętych odstępstwem pokrytych koniczyną lub lucerną oraz jęczmieniem/groszkiem podsianym trawą, o których mowa w art. 7 ust. 4 niniejszej decyzji;

- g) ocenę realizacji warunków odstępstwa na podstawie kontroli na poziomie gospodarstwa oraz informacje dotyczące gospodarstw niespełniających warunków na podstawie wyników kontroli administracyjnych i kontroli w terenie, o których mowa w art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 2 niniejszej decyzji.

Artykuł 10

Niniejsze odstępstwo stosuje się od dnia 1 sierpnia 2012 r.
Niniejsze odstępstwo wygasa z dniem 31 lipca 2016 r.

Artykuł 11

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Danii.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 października 2012 r.

W imieniu Komisji

Janez POTOČNIK

Członek Komisji